

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Blansko, Salmova 17

Salmova 17/1940; 678 01 Blansko

Identifikátor školy: 600 106 179

Termín konání komplexní inspekce: 1. - 4. října 2001

Čj.	122 612/01-05094
Signatura	kl1cv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Blansko, Salmova 17, je úplnou základní školou, která byla zřízena ke dni 1. 7. 1994 městem Blanskem v souladu s ustanovením § 14, odst. 2, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů a podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle zřizovací listiny je příspěvkovou organizací, jejímž hlavním předmětem činnosti je poskytování základního vzdělání v souladu se zákonem č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Součástí Základní školy Blansko, Salmova 17 je školní jídelna a školní družina. Dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol má škola kapacitu 660 žáků. V současné době ji navštěvuje 644 žáků, z toho na 1. stupni je to 358 a na 2. stupni 286 žáků. Jde o školu pavilonového typu, postavenou před dvaceti lety na sídlišti, v klidné části města, v sousedství rekreační oblasti a lesa.

V Základní škole Blansko, Salmova 17 je realizován výchovně vzdělávací program Základní škola čj.: 16 847/96-2 ze dne 1. 9. 1998 ve 12 třídách 1. – 4. ročníku, ve třídě V.B a ve 12 třídách 6. – 9. ročníku. Ve zbývajících třídách (V.A a V.C) je realizován výchovně vzdělávací program Obecná škola čj.: 12 035/97-20 ze 17. 3. 1997. Ve třídách VI.A, VII.A, VIII.A a IX.A probíhá rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů dle modelového učebního plánu čj.: 21 968/96-22 a ve třídách III.B, IV.B, V.B, VI.B, VII.B, VIII.B a IX.B rozšířená výuka jazyků dle učebního plánu čj.: 16 333/96-22-21.

Na základě zpracované koncepce rozvoje školy v podobě projektu Škola podporující zdraví a po ročních zkušenostech s jeho realizací proběhlo v letošním školním roce výběrové řízení a škola byla přijata do sítě projektu „Zdravá škola“.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti na škole byla hodnocena v blocích na základě hospitací, které proběhly na 1. stupni v předmětech český jazyk a matematika, v cizích jazycích na obou stupních a na 2. stupni v předmětech český jazyk, matematika, přírodovědné předměty (fyzika a chemie), dějepis, občanská a rodinná výchova a hudební výchova.

První stupeň ZŠ (český jazyk a matematika)

Hodinové dotace předmětů i týdenní počty vyučovaných hodin v předloženém rozvrhu odpovídají příslušným učebním plánům realizovaných vzdělávacích programů. Členění učiva do jednotlivých ročníků dokladovala škola v předložených časově tematických plánech, které mají jednotnou formu zpracování pro všechny třídy daného ročníku. V tematických plánech pro český jazyk není pro některé ročníky blíže konkretizován obsah učiva čtení a literární výchovy, slohu a psaní. Bezprostřední příprava učitelek na výuku je systematická, svědomitá a odpovědná. Jasně stanovené vzdělávací cíle vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly aktuálnímu složení žáků ve třídě i jejich možnostem. V průběhu výuky se je dařilo úspěšně realizovat, i když formulace některých nebyla volena zcela přesně s ohledem na činnost žáků v průběhu výuky. Při školní práci se žáky se specifickými poruchami učení se snaží učitelky respektovat doporučení pedagogicko-psychologické poradny, což se projevovalo i v některých hospitovaných hodinách.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek vyučujících na 1. stupni pozitivně ovlivňovala průběh výuky. Absence požadované odbornosti u dvou učitelek se v žádném směru do kvality výuky nepromítla.

Škola využívá pro výuku vhodné prostory, účelně vybavené školním nábytkem, který je v některých třídách uspořádán netradičním způsobem tak, že umožňuje např. skupinové činnosti žáků a zároveň jsou pro žáky zajištěny potřebné prostorové podmínky. Názorné učební pomůcky rozmístěné ve třídách, vztahující se často k probíranému učivu, tvořily ve většině případů společně s vystavenými žákovskými pracemi esteticky velmi pěkné a pro žáky příjemné a dostatečně podnětné pracovní prostředí. Ve sledovaných vyučovacích hodinách pracovali žáci převážně s učebnicemi, pracovními sešity a nakopírovanými pracovními materiály. Pro větší názornost využívali žáci drobné manipulativní pomůcky (různé druhy kartiček a obrázků, magnetické pomůcky, kostky). V některých hodinách byla v rámci relaxace využívána také didaktická technika. Vybavení učebními pomůckami na 1. stupni je celkově na standardní úrovni. Nové, modernější učební pomůcky jsou pořizovány v závislosti na finančních možnostech školy.

Při respektování psychohygienických zásad vychází škola z projektu Škola podporující zdraví, jež se snaží úspěšně realizovat. Vytváří pro žáky odpovídající podmínky pro dodržování psychohygienických zásad (umístění a využívání kobereců ve třídách k odpočinkové nebo skupinové činnosti, možnost využít k sezení nafukovacích míčů, celodenní pitný režim, časté větrání, estetická úroveň a čistota tříd). Žáci mají možnost v době přestávky pobývat venku na pěkně upraveném školním dvoře nebo využívat vybavení k relaxaci na chodbách. V průběhu vyučování reagovala většina učitelek na únavu žáků či pokles jejich výkonnosti začleněním potřebné relaxace, která byla odlišná nejen svou formou, ale také intenzitou. Patřičná pozornost byla věnována správnému sezení žáků při psaní a procvičení ruky před následujícím psaním.

Organizace výchovně vzdělávací práce i použité metody a formy odpovídaly pojetí realizovaného vzdělávacího programu Základní škola, a to i v případě dvou pátých tříd, které měly vzdělávací program odlišný (*Obecná škola*). Ve skladbě aplikovaných metod a forem práce se odrážely nejen pedagogické zkušenosti, odbornost a kreativita jednotlivých vyučujících, ale i celková jejich osobnost. Promyšlená a účelně stanovená struktura většiny vyučovacích hodin odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům a vycházela ze složení žáků ve třídě. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva, specifickým podmínkám dané třídy a schopnostem žáků. Organizačním pokynům žáci rozuměli a respektovali je. Zadávané úkoly formulovaly učitelky jasně a srozumitelně a téměř všem žákům se je dařilo úspěšně plnit. Srozumitelný výklad nového učiva odpovídal míře zvládnutí předchozí látky. V některých vyučovacích hodinách (u věkově starších žáků) byl realizován frontální styl výuky s převahou aktivity vyučujících. Ve většině vyučovacích hodin převažovalo činnostní pojetí vzdělávání, při kterém byli žáci vedeni k aktivnímu učení, k získávání vědomostí vlastní činností např. v rámci často zařazovaných skupinových činností. K většímu zapojení žáků do vzdělávacího procesu přispívalo také zařazení soutěživých prvků. V obou případech byl dán žákům prostor pro jejich sebeuplatnění. Žáci se specifickými poruchami byli zohledňováni diferenciací v rozsahu zadaného úkolu. V českém jazyce byla největší pozornost věnována procvičování a opakování probraného gramatického učiva v návaznosti na pochopení mluvnických souvislostí. Ve čtení byl kladen důraz na správné, plynulé, výrazné čtení s porozuměním čtenému textu, což si učitelky různými formami také ověřovaly. Patřičná pozornost byla věnována individuální nápravě chybného čtení (převážně u mladších žáků), a orientaci v přečteném textu. Pozitivním rysem jedné hodiny čtení byla prezentace velmi zdařilých referátů žáků, při jejichž zpracování uměli využít nejen knih, ale také internetu. V hodinách matematiky byla kromě trénování zručnosti v numerickém počítání věnována pozornost rozvoji matematické představivosti, logického myšlení a odhadu žáků, užívání správných algoritmů při řešení zadaných příkladů včetně správně vedeného metodického

postupu řešení slovních úloh. V obou předmětech byli žáci vedeni k aplikaci vědomostí a získávání dovedností při řešení praktických úkolů.

Vstupní motivace splynula v ojedinělých případech se sdělením vzdělávacího cíle a náplně hodiny, ve většině hodin však měla přímou návaznost na probírané učivo. Účelným zařazením rozmanitých forem průběžné motivace dokázaly učitelky žáky dostatečně aktivizovat a získat tak jejich pozornost pro školní práci. Nezanedbatelným motivujícím efektem bylo rovněž zařazení pozitivního krátkodobého či dlouhodobého hodnocení a častá pochvala za splněný úkol. Prověřování výchozích znalostí žáků probíhalo v úvodu vyučovacích hodin v návaznosti na nové učivo, přičemž otázky byly zaměřeny nejen na paměťové zvládnutí učiva, ale také na pochopení vzájemných souvislostí. Pochopení zadaných úkolů a správnost jejich řešení si ověřovaly učitelky kontrolními otázkami, individuální nebo společnou kontrolou vypracovaných úkolů. V případě potřeby byla poskytnuta žákům individuální pomoc. Hodnocení žáků ve výuce prováděly většinou učitelky. Bylo objektivní a spravedlivé, méně často pak zdůvodněné. Pokud následovala v případě písemně zadaných úkolů oprava a byla účelně zařazena práce s chybou, měli žáci okamžitou zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Prostor pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení (např. v případě zařazené skupinové práce) byl žákům poskytován v malé míře. Na společně provedené shrnutí učiva navazovalo v některých případech také společné hodnocení práce v průběhu hodiny. Závěrečné hodnocení výkonu žáků učitelkami bylo zaměřeno převážně pozitivně, ale v některých případech vyznělo spíše formálně.

Ve výuce bylo možno pozorovat tolerantní, přátelský a vstřícný přístup učitelek k žákům, respektování osobnosti žáka, klidnou, nestresující a v některých hodinách živou pracovní atmosféru. V hospitovaných hodinách dominovala vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky, v některých případech převažovala spíše komunikace učitelky směrem k žákům. Prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci měli žáci vytvořen v rámci skupinové práce. Ve výuce byl dětem dáván potřebný prostor pro jejich souvislý mluvní projev a diskusi, např. v případě přednesu referátů, pro jejich slovní vyjádření i vyjádření jejich názoru na danou problematiku. Pozornost je v hodinách českého jazyka věnována také trénování obratnosti mluvidel, menší důslednost se jeví v celkové kultivovanosti mluvního projevu žáků a v užívání spisovné podoby jazyka. Verbální i neverbální projev učitelek byl velmi dobrý.

Plánování a příprava výuky vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům byla velmi dobrá. Rovněž podmínky výuky vykazovaly celkově velmi dobrou úroveň. Organizace, metody a formy práce byly vzhledem ke stanoveným vzdělávacím cílům většinou efektivní, měly převážně velmi dobrou úroveň. Motivace a hodnocení, stejně jako komunikace a interakce byla ve většině sledovaných hodin rovněž velmi dobrá. Celkově je tedy úroveň výuky na 1. stupni hodnocena jako velmi dobrá.

Prvky daltonského plánu uplatňované na prvním stupni základní školy

Výuka s prvky daltonského plánu je zařazena již druhým rokem v jedné třídě 2.ročníku. V rozvrhu hodin je uvedena výuka začleněna jednou týdně do prvních dvou vyučovacích hodin, pořadí předmětů je na učiteli. Vzdělávací program Základní škola je zcela zachován.

Ve vyučování se zadávají žákům úkoly pro samostatnou práci, postup a pořadí při plnění úkolů si žák sám svobodně volí. Po splnění úkolu žáci mohou pracovat navíc na dalších volitelných, tzv. extra úkolech. Kontrola a hodnocení plnění úkolů byla prováděna učitelkou i samotnými žáky, ti si mimo jiné sami označovali barevnými značkami splněný úkol na tabuli ve třídě. Organizace ve sledovaných hodinách umožňovala individualizovanou výuku. Promyšleně volené metody dovozovaly žákům pracovat individuálním tempem. V průběhu výuky žáci spolu hovořili o probíraných úkolech a pomáhali si, učitelka rozvíjela sociální

a komunikativní kompetence žáků. Ti projevili dobrou schopnost kooperace, spontánnost a přirozenost v chování. Během učební činnosti žáci využívali veškeré připravené učební materiály, pomůcky a písemně zpracované učební úkoly. Vybavenost třídy sloužící pro výuku s daltonskými prvky je na vynikající úrovni. Estetický vzhled třídy je velmi pěkný, je pestře a vkusně vyzdobená, s doplňky a pomůckami pro výuku vytvořenými jak učiteli tak i žáky. Vysokou kvalitu podmínek většinou umožnily prostředky získané zapojením projektu do okresního programu rozvoje škol a iniciativní a tvořivá práce učitelky.

Prospěšnost daltonských prvků pro výuku na 1. stupni je patrná zejména v oblasti osobní zodpovědnosti žáka za plnění úkolů, rozvoje komunikace, přičemž se posiluje vnitřní motivace žáka k učení. Kvalita sledované výuky s prvky daltonského plánu je na vynikající úrovni.

První a druhý stupeň ZŠ (cizí jazyky - angličtina a němčina)

Učitelé těchto jazyků jsou členy samostatných předmětových komisí, které se pravidelně scházejí na svých schůzkách podle plánu práce PK. Mimoto řeší učitelky operativně aktuální problémy ve výuce při denním kontaktu a předávají si svoje zkušenosti. Zajišťují plánování výuky v souladu s učebními dokumenty a učební látku rozpracovávají do tematických plánů tak, aby byla zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky a stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Rozšířená výuka je realizována vždy v jedné třídě ročníku a začíná od 3. ročníku, druhý cizí jazyk začíná od 6. ročníku. Zájem o jazykové třídy ze strany žáků i rodičů je velký, není však mezi oba jazyky rozložen rovnoměrně. V současné době pracuje na 1. stupni kroužek angličtiny ve 3. ročníku v nejazykových třídách a na 2. stupni konverzační kroužek angličtiny. Vyučující mají přehled o žácích s vývojovými poruchami učení a chování a věnují jim zvýšenou pozornost.

Výuku zabezpečují učitelky s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí v souladu s příslušnou právní normou. Hospitované hodiny proběhly v kmenových třídách s převážně dobrou estetickou úrovní avšak bez jakýchkoliv motivačních prvků pro výuku jazyků a většinou s tradičním uspořádáním žakovských stolků. Dvě z hospitovaných hodin se uskutečnily v malých prostorách, sloužících jako jazykové učebny; z nich jedna je vybavena potřebnou audiovizuální technikou a vyzdobena vhodnými zejména motivačními materiály pro výuku jazyků a řadou žakovských prací. Absence kvalitní a dostatečně prostorné jazykové učebny, zejména v souvislosti s rozšířenou jazykovou výukou je sice markantním, ale s ohledem na nedostatek výukových prostor prozatím těžko řešitelným problémem. Žáci jsou vybaveni sadami vhodných učebnic a pracovních sešitů v potřebném množství, kopírovaným materiálem, který pro ně připravují jejich učitelky a dalšími pomůckami, vyráběnými samostatně nebo ve spolupráci s vyučujícími. Při práci s menšími dětmi nechyběl ani maňásek, míček nebo plyšová hračka. Učitelky pracují pravidelně s kazetovými magnetofony.

Organizace jednotlivých vyučovacích hodin se odvíjela od stanoveného cíle v nich a představovala široké spektrum použitých metod a forem práce. Ty se lišily s věkem žáků od jazykových rozcvíček v úvodu hodiny, tradičního frontálního opakování a procvičování, s prací s knihou a textem, přes hry, soutěže, kvízy a zpěv písniček až po samostatné učení textu nebo práci ve dvojicích či skupinkách. Žáci pracovali s připravenými obrázky, které měli za domácí úkol, obohacovali svoji slovní zásobu a vyjadřovali souvislosti mezi jednotlivými předměty nebo rozvíjeli svoji fantazii, když vymýšleli vlastní příběh. Zařazení vhodných videosekvencí žáky nejen pobavilo, ale vhodně je motivovalo k další práci a vyjádření vlastního názoru v cizím jazyce. Učitelky dbaly na správnou výslovnost žáků i jejich větnou intonaci. V některých hospitovaných hodinách nerozvrhly vyučující dobře čas na jednotlivé činnosti a výuka pak byla méně efektivní, konkrétní činnost se stávala zdlouhavou a žáky přestala

zájmat. Ve většině hodin byly organizační pokyny žákům předávány v cílovém jazyku, jen výjimečně (a zbytečně) byly překládány do češtiny.

Úvodní motivace byla zdařilá tam, kde ji žáci nepostřehli a byli vtaženi do výuky hrou, zpěvem, zajímavostí, soutěží, navozeným problémem, doplňovačkou se stavbou šibenice a podobně. V několika případech byla zaměněna s informací třídy o tom, jaký je cíl nebo spíše program hodiny. V jejím průběhu pak už motivace odpovídala vhodnosti zvolených metod práce, ale také účelným užitím pochvaly a ohodnocení práce žáků i těch méně úspěšných. Také žáci sami hodnotili svoji práci a práci svých spolužáků odměnili třeba potleskem.

Nedostatek možnosti žákovské interakce, plynoucí z tradičního uspořádání žákovských lavic, řešily učitelky v několika případech volbou takových forem práce, při nichž se žáci pohybovali po třídě, vytvářeli kroužky, dvojice nebo skupinky na základě zadaného úkolu a realizovali pak dialogy nebo pracovali ve skupinkách. Při těchto činnostech pak mimoděk relaxovali a bránili se nudě, únavě nebo stereotypu. Komunikace učitelek byla velmi dobrá, zejména ve třídách nižších ročníků, u starších dětí někdy rušila zvýšená hladina šumu a u některých také pocit nudy nad zdlouhavou a nepříliš záživnou prací. Projevy nekázně žáků zaznamenány nebyly.

Celkově je výuka cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá.

Druhý stupeň (český jazyk, matematika, přírodovědné předměty, dějepis, občanská a rodinná výchova, hudební výchova)

Český jazyk

Výuka sledovaných vyučovacích hodin českého jazyka byla plánována v souladu s realizovanými učebními dokumenty. Časové rozvržení tematických celků zpracovali jednotliví vyučující formou tematických plánů.

Personálně je výuka zajištěna učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Tato příznivá skutečnost se pozitivně promítá do kvality výuky po stránce odborné i metodické.

Materiální podmínky pro výuku českého jazyka jsou příznivé. Žáci používají vhodné učebnice a doplňující pracovní materiály. Žákovská knihovna má méně rozsáhlý knižní fond - s výjimkou encyklopedií, kterých mají žáci k dispozici dostatek. Knihy jsou uspořádány systematicky, prostředí knihovny působí esteticky a umožňuje žákům nerušené posezení při výběru i četbě knih. Výpůjční doba je stanovena, frekvence výpůjček je nižší. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které byly standardně vybaveny. Psychohygienické podmínky výuky jsou v učebnách dobře zajištěny.

Organizace výuky byla velmi zdařilá ve všech hodinách mluvnice, literatury, méně již v hodině slohu. Žáci prokazovali schopnost pracovat s jazykovými příručkami, plnit zadané úkoly, reagovat na problémově položené dotazy, používat odbornou terminologii, vyvozovat logické závěry. Mluvnické učivo bylo podáváno jasně a se smyslem pro logickou souvztažnost k jazykovému systému jako celku. Literární učivo bylo akcentováno v oblasti estetické a výchovné. Slohová učební látka byla podána méně zdařile v důsledku menší provázanosti jednotlivých didaktických kroků.

Motivace žáků byla v úvodu i v průběhu vyučovacích hodin většinou úspěšně uplatňována. Hodnocení práce žáků bylo ze strany učitelů objektivní a povzbudivé.

Učitelé českého jazyka dbali ve svých jazykových projevech na kulturu mluveného slova a působili tak příkladně na žáky. Odezva u nich však nebyla vždy úměrná kultivovanému vyjadřování vyučujících.

Kvalita výuky českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu. Rozšířené vyučování matematiky je realizováno vždy v jedné třídě 6. – 9. ročníku v hodinových dotacích, uvedených v modelovém učebním plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů č.j.: 21 968/96-22. Učitelé volili takové vzdělávací cíle, které byly zaměřeny na opakování a upevnění učiva. Některé stanovené výukové cíle byly zaměněny s tématem hodiny. Bezprostřední příprava vyučujících byla pečlivá a promyšlená.

Vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v kmenových třídách zařízených starším i novějším žákovským nábytkem. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Kabinet matematiky je vybaven základními standardními učebními pomůckami, didaktickou technikou a množstvím různých učebnic a sbírek příkladů pro výuku matematiky, které slouží k přípravě učitelů na výuku. Žáci používali vhodné učebnice. Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je využívána i ucelená řada učebnic pro víceletá gymnázia. Učitelé spolupracují při tvorbě souborů tematických prověrek ze základního učiva i kontrolních písemných prací.

Všechny sledované hodiny charakterizovalo plné využití vyučovacího času. Opakování učiva navazovalo na předchozí znalosti žáků. Výuka byla vedena převážně frontálním způsobem s převládající aktivitou učitele. Ti zadávali žákům vhodné příklady, respektující stanovené vzdělávací cíle a zajišťovali následnou kontrolu jejich řešení buď na tabuli nebo ji prováděli sami. Tak se dařilo učitelům získat okamžitou zpětnou vazbu o míře pochopení učiva. Za účelem větší názornosti využili dostupné učební pomůcky včetně didaktické techniky a modelů těles. Se žáky, kteří potřebovali pomoc, učitelé pracovali individuálně. Učebnice byly využívány jako zdroj úloh určených k procvičování. Důraz byl kladen na numerické příklady a procvičování početních výkonů. Úkoly, které by vedly k rozvoji logického myšlení byly zařazovány ojediněle. V geometrickém učivu se vyučující zaměřili na přesnost rýsování, používání symboliky při zápisu konstruktivní úlohy a slovní úlohy z praktického života. Žáci si opakovali učivo buď samostatně nebo ve skupinách. V některých hospitovaných hodinách byly za domácí úkol zadány příklady, na jejichž dokončení nezbyl čas. Zápisy v sešitech žáků jsou systematické, zadávané domácí úkoly jsou vhodné, jsou kontrolovány a motivačně využívány. V závěru hodin vyučující zpravidla provedli shrnutí zopakovaného učiva a hodnocení chování žáků.

Průběžné hodnocení práce žáků bylo zaměřeno převážně pozitivně. Tam, kde měli žáci možnost bezprostředně vidět výsledky své práce, měli o ni zájem a byli vedeni k sebehodnocení a sebereflexi. Ověřování znalostí žáků spojené s klasifikací nebylo pozorováno ve všech hospitovaných hodinách. V závěru některých hodin chybělo hodnocení práce žáků, průběžné hodnocení samostatné práce bylo využito. Velmi dobrá komunikace se jevila při individuální pomoci učitele jednotlivým žákům. Verbální i neverbální projev vyučujících měl velmi dobrou úroveň.

Kvalita sledované výuky matematiky byla celkově velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (fyzika a chemie)

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu. Rozšířené vyučování fyziky a chemie je realizováno v hodinových dotacích uvedených v modelovém učebním plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů č.j.: 21 968/96-22. Zvolené postupy ve vyučovacích hodinách svědčily o kvalitní bezprostřední přípravě učitelů na vyučování. Ta byla v některých

hospitovaných hodinách více promyšlená po stránce obsahové než metodické. Součástí plánování výuky jsou také přiměřené exkurze a úspěšná účast na olympiádách a soutěžích.

Vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v odborné pracovně, která je také kmenovou třídou. Je zařízena jak pro výuku fyziky, tak i chemie. Učebna je vybavena veškerou běžnou audiovizuální didaktickou technikou, která také byla v hospitovaných hodinách účelně použita. Žáci měli k dispozici modely sloučenin, s nimiž během výuky samostatně pracovali. Kabinet fyziky i chemie je vybaven demonstračními i žákovskými soupravami a dostatečným množstvím chemikálií a laboratorního skla. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice.

Organizace, metody a formy výuky se lišily v závislosti na pedagogických zkušenostech učitelů. K uplatňování zásady názornosti přispívalo předvádění demonstračních pokusů a využití didaktické techniky. Žáci často sami prováděli různé pokusy nebo na nich participovali. V některých hodinách převažovaly tradiční metody a formy práce jako je výklad nebo řízený rozhovor. Tam, kde byly zařazeny žákovské pokusy, byl vytvořen prostor pro aktivní učení a žáci projevovali zájem o učivo. Učitelé se je snažili při výkladu zaujmout příklady z praxe. Otázky žáků zaměřené na řešení úkolů se objevily pouze zřídka. Učebnice byly využívány jako zdroj úloh pro procvičování, nebo opakování učiva. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo předkládáno odborně a věcně správně.

Průběžnou motivaci žáků se dařilo realizovat prostřednictvím samostatné a skupinové práce. Pochopení zadávaných úkolů učitelé sledovali, jen ojediněle žáky upozorňovali na případná úskalí řešených úkolů. Kontrola samostatné práce žáků probíhala většinou jen u těch, kteří pracovali u tabule. Ostatní žáci neměli vždy možnost zpětné vazby o úspěšnosti plnění úkolů. V některých hodinách bylo využito vzájemné hodnocení práce žáků. Klasifikace jednotlivých žáků byla objektivní, někdy však nezdůvodněná.

Komunikace mezi učiteli a žáky se odehrávala na základě akceptovaných pravidel. Žáci se neostýchali ptát, komunikovali s učiteli i mezi sebou navzájem. Přitom byli vedeni ke vzájemnému respektu a toleranci. Učitelé citlivě reagovali na atmosféru v hodině a zvládali velmi dobře případné projevy nežádoucího chování žáků.

Kvalita sledované výuky fyziky a chemie byla celkově velmi dobrá.

Dějepis

Výuka dějepisu je plánována v souladu s učebními osnovami. Drobné disproporce v probírání učiva jsou v časově tematických plánech vyrovnávány tak, aby byla zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Ve školním roce 2000/2001 se však ve třídě IX. C nepodařilo probrat všechnu učební látku předepsanou učebními osnovami. Příprava vyučovacích hodin, které byly hospitovány při školní inspekci, byla pečlivá, avšak poskytovala méně prostoru pro případné reakce učitelů na nastalé situace ve třídě.

Všichni vyučující dějepisu jsou odborně a pedagogicky způsobilí; při výuce prokazovali zejména odbornou zdatnost. Materiální podmínky pro výuku dějepisu jsou příznivé; žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, měli k dispozici dějepisné mapy a další doplňující materiály. Vyučující rovněž hojně zařazují mimoškolní akce vztahující se k dějepis. Úroveň psychohygienických podmínek byla při některých hodinách poněkud snížena menší mírou činnostního pojetí výuky.

Organizace vlastní výuky byla většinou velmi dobře promyšlena, ale výsledný efekt nebyl vždy úměrný vynaloženému úsilí učitelů. V některých hodinách byly výrazně pozitivní tyto metody a formy práce: časté využívání názoru, účelně vedená práce s učebnicí, aktualizace učiva, plné využití třídy formou paralelně zadávaných úkolů, používání odborné terminologie, provázanost výkladu nového učiva se samostatnou prací žáků, důmyslné kladení problémových

otázek i časté zařazování prvků regionálních dějin. Naproti tomu se nedařilo vždy postupovat natolik efektivně, aby byl zcela naplněn stanovený cíl hodiny, aby bylo probírané učivo náležitě zafixováno, zopakováno a shrnuto, aby všichni žáci byli získáni pro soustředěnou práci, aby všechny úkoly zadane žákům byly následně vyhodnoceny. S dějepisnou mapou pracovali většinou sami pedagogové, zatímco žáci neměli dostatek příležitostí prokázat svou dovednost v orientaci na ní. V důsledku časové tísně na konci některých vyučovacích hodin byla část nesplněných činností zadávána žákům za domácí úlohu.

Úvodní motivace byla většinou zredukováána na sdělení tématu hodiny, průběžná motivace byla uplatňována v rozdílné míře. Většinou se dařilo získat zájem prospěchově dobrých žáků. Žáci s méně výrazným studijním zaměřením neměli příliš mnoho příležitostí k činnostem, v nichž by se mohli uplatňovat. Hodnocení jejich práce bylo většinou obecné, aniž by se týkalo konkrétních jednotlivců a konkrétních úkolů.

Přestože všichni vyučující se projevovali po stránce jazykové velmi kultivovaně, ne vždy dokázali usměrnit žáky natolik, aby komunikace ve třídě probíhala dle dohodnutých pravidel a aby byly cíleně rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků.

Kvalita výuky dějepisu je celkově hodnocena jako průměrná.

Hudební výchova

Hudební výchově vyučuje na škole učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vysoké kvality spočívající v jeho zjevné muzikálnosti a v jeho dovednostech pěveckých, instrumentálních a dirigentských i v jeho znalostech naukových působí velmi pozitivně na žáky jako příklad a vzor. Žáci však v důsledku méně příznivých podmínek materiálních, jimiž je limitována škála metodických postupů, mají málo příležitostí k tomu, aby mohli prakticky přejímat od svého učitele všechny jeho hudební dovednosti a vědomosti. Výuka je plánována a připravována s ohledem na skutečnost, že vyučování probíhá v kmenových třídách, do nichž se pomůcky pro hudební výchovu přenášejí (přenosný elektrofonický hudební nástroj, přenosná audiotechnika). Žáci nemají na tabuli k dispozici notovou osnovu, nemají učebnice a nepoužívají notový sešit. Písň se nacvičují z okopírovaných notových záznamů.

Organizace výuky spočívá ve velmi zdatných hudebních výkonech vyučujícího a v méně výrazné odezvě ze strany žáků. Nácvi písní se většinou děje pouhou nápodobou, aniž by u žáků došlo k plnému pochopení souvztažnosti notového záznamu a reprodukce písně. Okopírované notové záznamy nacvičovaných písní většinou žákům sloužily jako informace o textu písně, nikoliv jako opora pro intonaci, rytmus, dynamiku, agogiku apod. Výuka byla pojímána většinou frontálně s menším zřetelem k činnostem jednotlivých žáků. Chyběly prvky diferencované výuky směřující k pohybovým a instrumentálním činnostem samotných žáků. Velmi kvalitním zpěvem a instrumentálním doprovodem dokázal vyučující u některých žáků navodit příznivou atmosféru, zatímco u jiných byl vnitřní prožitek oslaben nedostatkem příležitostí k vlastnímu průběžnému uplatňování a méně pestrou strukturou vyučovací hodiny.

Motivace spočívala většinou ve velmi dobré úrovni hudebních výkonů samotného učitele, což však žáky s menším zájmem o hudební výchovu dostatečně nemotivovalo. Hodnocení práce žáků bylo většinou neadresné, povšechné a tím pro žáky málo podnětné.

Interakce a komunikace probíhala většinou velmi dobře při začátku nácvi písní, avšak v dalším průběhu vyučovacích hodin byly znatelné známky jisté únavy a menší soustředěnosti žáků. Žáci při hospitaci neprokazovali svou schopnost orientovat se s porozuměním v notovém záznamu ani schopnost používat odborné hudební terminologie. Jejich rytmické cítění však bylo na dobré úrovni, zatímco intonace a přednes byly méně výrazné.

Kvalita výuky hudební výchovy je celkově hodnocena jako průměrná.

Občanská a rodinná výchova

Časová dotace a členění učiva ve vyučovacích předmětech odpovídá požadavkům vzdělávacího programu Základní škola. Škola nabízí žákům volitelný předmět – domácnost a dále nepovinný předmět volba povolání. Do tematických plánů povinných předmětů bylo zařazeno učivo zaměřené na prevenci zneužívání návykových látek a na ochranu člověka za mimořádných situací. Do výuky inovativně zasahují některé projekty školy zpracované v rámci okresního programu rozvoje, např. „Program podpory zdraví ve škole,, a minimální preventivní program školy s názvem „Mám život rád,,. Projekty využívané ve sledovaných vyučovacích předmětech zlepšují mezipředmětovou koordinaci učiva. Časově tematické plány byly zpracovány jako pouhý přehled tematických celků učiva. Stanovené učivo ve sledované výuce odpovídalo schváleným učebním dokumentům a učitelé je plnili. Výchovně vzdělávací cíle pro sledovanou výuku učitelé volili v některých případech nepřesně nebo je ztotožňovali s obsahem učiva. Vhodně zvolené cíle byly ve sledovaných hodinách sdělovány společně s tématem a plánovaným postupem a bylo zhodnoceno jejich plnění.

Personální zajištění pro uvedené vyučovací předměty je velmi dobré, vyučující splňují požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. V rámci dalšího vzdělávání učitelé navštěvují odborné přednášky a semináře zejména v oblasti prevence sociálně patologických jevů, volby povolání a sexuální výchovy. Někteří se podílejí také na zpracování projektů školy v rámci okresního programu rozvoje základních a středních škol.

Výuka sledovaných předmětů probíhá v kmenových učebnách vybavených standardním nábytkem, pomůckami a někdy didaktickou technikou. Prostředí učeben i dalších prostor školy bylo čisté a pěkně upravené. Škola zapůjčuje žákům a učitelům učebnice, učitelům je k dispozici odborná a encyklopedická literatura. V několika navštívených učebnách byla instalována audiovizuální technika, kterou někteří vyučující efektivně využívali. Učitelům je k dispozici příruční odborná knihovna a žákům knihovna školní. Některé informační zdroje pro výuku jsou umístěny také v prostorách školy.

Zařazování vyučovacího předmětu do rozvrhu výuky je z psychohygienického hlediska dobře zabezpečeno. Struktura vyučovacích hodin a tempo výuky podporovaly dobrou výkonnost žáků.

Do klasických hodin učitelé zařazovali vhodné a pestré metody učení, střídaly se metody aktivní spolupráce a naslouchání, využívala se kombinace řízeného rozhovoru s možností vlastního vyjádření či diskuse. Žáci měli ve sledovaných hodinách učebnice, práce s nimi byla často úspěšně nahrazována nebo doplňována metodou práce s textem z jiných informačních zdrojů. Řízený rozhovor se žáky a učební činnost ve skupinách pod vedením učitelů, vhodně zařazené aktivizační a motivující prvky byly efektivní a způsob výuky vedl ke stanoveným cílům. Vyučující efektivně využívali didaktickou techniku a projekci připraveného učiva, s promyšlenou motivací volili modelové situace k doplnění řešení zadaného úkolu a žáci diskutovali o navozených problémech. V hodinách nechybělo zhodnocení splněných úkolů, výkonů a tvořivých nápadů žáků. Při zkoušení učitelé hodnotili žáky klasifikačním stupněm společně s krátkým slovním hodnocením, využívaným i samostatně. Do hodnocení a klasifikace jsou zařazovány samostatné práce žáků v rozsahu tematického celku. Vzájemné vztahy učitelů a žáků ve výuce byly vstřícné a přátelské, chování žáků bylo slušné a zdvořilé. Příkladné zaujetí a přístup učitelů se projevoval při přípravě a v průběhu výuky a podporoval vytváření pozitivní učební atmosféry.

Celkově je výuka ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově je úroveň vzdělávání na prvním i druhém stupni školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní družina je zařazena jako součást školy a má kapacitu 100 žáků rozdělených do čtyř oddělení.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Školní družina využívá prostory i vybavení čtyř tříd 1. stupně, kde má k dispozici vlastní skříně s pomůckami. Má vlastní prostorný dobře vybavený kabinet. Pomůcek a materiálů bylo pro všechny výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině dostatek. Pro zájmové činnosti se využívají také tělocvičny ve škole, prostory a sportovní hřiště u školy i v rámci jiných zařízení (zimní stadion, plavecký bazén). Prostorové a materiální podmínky jsou celkově průměrné.

Všichni vychovatelé mají požadovanou pedagogickou i odbornou způsobilost. Jedna vychovatelka má maturitní zkoušku ze speciální pedagogiky. Dalším vzděláváním si vychovatelé aktuálně doplňují dovednosti v různých zájmových oblastech, jedna vychovatelka dálkově studuje učitelství pro 1. stupeň. Personální podmínky měly vynikající úroveň.

Řízení školní družiny

Plánování činnosti školní družiny má velmi dobrou kvalitu, opírá se o roční plán práce s jasně vytčenými hlavními úkoly a činnostmi, v souladu s vyhláškou MŠMT ČR o školních družinách, a o dílčí plány organizace a činností ve školní družině. Plány vycházely z analýz podmínek školy a z vývoje zájmů žáků, jsou přehledné a konkrétní, projevila se zde promyšlenost při plánování výchovně vzdělávacích činností. Způsoby řízení založené na osobním jednání v malém kolektivu pedagogických pracovníků školní družiny vedou k operativním poradám a jednáním. Při organizování aktivit školní družiny se již dlouhodobě upřednostňuje tradiční struktura činností, která podporuje dobrou výkonnost žáků v průběhu dne a zajišťuje požadavky rodičů žáků, např. na ranní družinu. Povinná dokumentace školní družiny je vedena řádně, úplně a pečlivě, dokumenty upravující chod družiny byly zpracovány v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o školních družinách a školních klubech.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny, včetně motivace a komunikace

Nabídka aktivit obsahuje všechny činnosti podle vyhlášky o školních družinách a odpovídá tradičnímu vymezení aktivit pro školní družiny. Převažují pravidelně zařazované odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti, v zájmové oblasti jsou ponejvíce zastoupeny aktivity sportovní a tělovýchovné v souladu s koncepčním zaměřením školy, činnosti pracovní technické a esteticko výchovné. Oblibu si postupně získaly příležitostné akce jako např. výlety, vycházky, zájezdy, soutěže, které jsou zařazovány o víkendech a prázdninách (mimo hlavní prázdniny). Aktivity v rámci školy získávají postavení jako místo pro trávení volného času. Zařízení si udrželo naplněnost žáků z 1. stupně, nejvíce 1. tříd.

V průběhu inspekce byly sledovány odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Výchovné a vzdělávací cíle byly pro činnosti vhodně voleny a plnily se. Postupy práce

a zvolené metody byly vzhledem k věku účastníků přiměřené. Vychovatelé uplatňovali rozmanité aktivní metody, které povzbuzovaly žáky k činnostem. Zařazovali účinnou motivaci a účinné pozitivně směřované hodnocení. Sami projevovali příkladný zájem, což vedlo k vysokému zaujetí a aktivitě účastníků. Vytvářeli prostor pro vzájemnou komunikaci a důsledkem byla pěkná pracovní atmosféra. Všechny sledované činnosti probíhaly plynule a nerušeně a jejich kvalita byla na velmi dobré úrovni.

Ve sledovaných činnostech bylo plánování, organizace, motivace, hodnocení, interakce a komunikace na velmi dobré úrovni. Celková kvalita sledovaných aktivit je velmi dobrá.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Pro výchovně vzdělávací činnost má zařízení výborné personální podmínky, prostorové a materiální podmínky, které jsou průměrné, efektivně využívá. Úroveň sledovaných činností ve školní družině byla velmi dobrá. ČŠI hodnotí podmínky, nabídku a celkovou realizaci volnočasových aktivit velmi dobře.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy, vypracovaná na období 2000 – 2005 bezprostředně navazuje na dosaženou úroveň výchovně vzdělávací práce školy, na vybudované školní tradice a bere v úvahu její současný stav a vybavení budovy. Je založena na programu rozvoje a respektování potřeb každého jedince, na komunikaci a spolupráci uvnitř i vně školy. Východiskem pro stanovení hlavních směrů rozvoje školy v duchu zásad Školy podporující zdraví byla důkladná analýza kladných a záporných stránek školy a výsledků anket s rodiči a žáky. Z tohoto rozsáhlého materiálu, detailně rozpracovaného do jednotlivých oblastí, jsou odvozeny hlavní cíle v celoročním plánu pro šk.r. 2001/02, jehož součástí je také prováděcí plán projektu Škola podporující zdraví. Jednotlivé úkoly v něm jsou doplněny kritérii, osobní zodpovědností i termínem splnění. Součástí celoročního plánování jsou také plány výchovného poradenství, plán činnosti školní družiny, dalšího vzdělávání učitelů, plán kontrolní činnosti a další. Na roční plán navazují měsíční a týdenní plány, které konkretizují a aktualizují jednotlivé úkoly a akce s termíny a zodpovědností jednotlivých pracovníků za jejich splnění. Na přípravě těchto plánů spolupracuje vedení školy s dalšími zaměstnanci, zejména s vedoucími předmětových komisí, vedením školní jídelny a družiny. Celoroční plán práce byl projednán se všemi pracovníky a schválen na poradě na začátku školního roku. Koncepce dlouhodobého rozvoje zpracovaná ředitelkou ve spolupráci s pedagogickými pracovníky zahrnuje také oblast volnočasových aktivit a práce školní družiny, vychází z podmínek zařízení a z vlastních analýz vývoje zájmů dětí a mládeže. Roční plán práce školní družiny jasně pojmenovává hlavní úkoly a oblasti výchovně vzdělávacích aktivit, rozpracovává náměty k činnostem a konkrétní aktivity. Podrobné plány jednotlivých dílčích akcí školní družiny uceleně a přehledně informují o aktivitách včetně termínu provedení a zodpovědnosti za splnění. Plány jsou jasné a přehledné, poskytují dobrý přehled o plánovaných akcích a činnosti pracovníků.

Ve škole se vyučuje převážně podle vzdělávacího programu Základní škola s využitím modelových učebních plánů pro rozšířenou výuku jazyků a rozšířenou výuku matematiky

a přírodovědných předmětů. Škola má vypracovaný rámcový učební plán pro všechny ročníky 1. i 2. stupně, který je východiskem pro tvorbu učebních plánů jednotlivých tříd. Kromě povinných předmětů zahrnuje vzdělávací nabídka také volitelné předměty pro žáky klasických tříd 7. – 9. ročníku, nepovinné předměty a bohatou nabídku zájmových útvarů a kroužků. Součástí vzdělávání je rovněž výuka plavání, lyžařský výcvikový kurz, dopravní výchova, exkurze, výlety, a výchovné pořady k doplnění výuky. Veškerá kontrolovaná dokumentace byla vedena v úplnosti v souladu s právními předpisy. Ve vedení třídních výkazů a katalogových listů byly zjištěny drobné nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekce.

Kvalita plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Systém řízení školy je založen na demokratickém modelu řízení, který využívá delegování povinností i práv na vedoucí pracovníky a zároveň dává možnost i jednotlivcům a skupinám se k řízení školy vyjadřovat. Je postaven na přehledně zpracovaném organizačním schématu a organizačním řádu školy. V něm jsou zakotvena všeobecná práva a povinnosti všech pedagogických i nepedagogických zaměstnanců školy a pravidla komunikace a jejich spolupráce uvnitř školy. Organizaci školního dne, práva a povinnosti žáků, rodičů a zákonných zástupců i pracovníků školy vymezuje velmi podrobně a pečlivě zpracovaný školní řád. Zásady klasifikace, stupně hodnocení, výchovná opatření a další kritéria jsou upravena vnitřní směrnicí, jejíž jednotlivá ustanovení plně respektují příslušné právní normy, vztahující se k hodnocení žáků. Koordinaci činnosti jednotlivých úseků zajišťuje ředitelka školy prostřednictvím pravidelných provozních a pedagogických porad a dále pracovními schůzkami s vedoucími metodických orgánů, vychovateli školní družiny nebo se členy realizačního týmu projektu Škola podporující zdraví. Ty jako nejvýznamnější poradní orgány vedení školy, které tvoří ředitelka, její zástupci, výchovná poradkyně, vedoucí vychovatel a předsedové předmětových komisí, plní velmi dobře svoji funkci. Na jejich jednáních se řeší nejen problematika prospěchu a chování žáků, ale jak vyplývá z podrobných záznamů, hledají zde učitelé nové cesty a metody v práci s dětmi, zejména s poruchami učení. Metodická sdružení a předmětové komise se podílejí na tvorbě koncepce rozvoje školy a učebního plánu, sledují plnění učebních osnov a pravidelně vyhodnocují výchovně vzdělávací činnost. Prostřednictvím žákovského parlamentu vznášejí žáci na vedení školy svoje připomínky, požadavky a návrhy, ale také se zúčastňují přípravy a organizace školních akcí.

Informační systém školy spočívá na přenosu informací směrem k zaměstnancům školy, žákům, rodičům i veřejnosti a zároveň umožňuje získávat zpětnou vazbu nezbytnou pro rozhodování a organizaci školy. Jeho součástí je soubor vnitřních norem, předpisů a pokynů ředitelky, s nimiž jsou všichni průběžně seznamováni. Využívá systému porad, informačních nástěnek na chodbách a ve sborovně školy. Směrem k žákům je zajišťován prostřednictvím třídních i ostatních učitelů v rámci každodenní výuky a na třídnických hodinách, na schůzkách žákovského parlamentu 1x za měsíc a pomocí školního rozhlasu. Směrem k rodičům pak prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, třídních schůzek, konzultačních dnů, dnů otevřených dveří, společných akcí pro žáky i rodiče a individuálních schůzek s rodiči. Škola vydává informační zpravodaj nejen pro rodiče, ale i ostatní veřejnost. O činnosti školy a jejích akcích je veřejnost informována příspěvky do místního a regionálního tisku i prostřednictvím webových stránek na internetu. Významným zdrojem informací o škole jsou Výroční zpráva o činnosti školy za šk.r 2000 - 2001 a Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000. Obě zprávy jsou velmi pečlivě, přehledně a podrobně zpracovány a obsahují všechny položky tak, jak to vyžaduje právní norma. Jejich obsah je vyčerpávající a má

patřičnou vypovídací hodnotu.

Základní škola zajišťuje poradenské služby prostřednictvím výchovného poradce, školního psychologa, speciálního pedagoga a logopeda, prostřednictvím logopedických a dyslektických asistentek a metodika prevence sociálně patologických jevů. Služby jsou zajištěny několika pedagogickými pracovníky školy s požadovaným vzděláním a psychologem jednou měsíčně docházejícím z pedagogicko psychologické poradny ve městě. Psycholog ve škole, tzv. školní kmotr, je zajištěn na základě schváleného projektu v rámci okresního programu rozvoje základních a středních škol. Cílem poskytování nadstandardní poradenské psychologické služby škole je vytváření užších vzájemných vazeb psycholog – dítě – pedagog – rodič a přiblížení služeb klientům. Těžiště práce spočívá v prevenci, včasné depistáži a intervenci. Poradenské služby pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky školy se řídí vlastními plány s jasně vymezenými úkoly. Individuální plány dvou integrovaných žáků a několika dalších s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi jsou zpracovány a schváleny předepsaným způsobem, doloženy zprávami pedagogicko-psychologické poradny a odsouhlaseny rodiči žáků. Minimální preventivní program školy byl příkladně zpracován formou projektu „Mám život rád,, který zařazuje předepsané oblasti aktivit podle metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci sociálně patologických jevů a zasahuje do oblasti výuky některých vyučovacích předmětů. Do poradenských služeb na škole pozitivně zasahují aktivity projektu „Zdravá škola,. Činnost v oblasti poradenství je koordinována výchovným poradcem, který zabezpečuje spolupráci pedagogických pracovníků, s rodiči žáků, případně s vybranými odborníky nebo institucemi. Podílí se na předávání informací z oblasti výchovného poradenství na pedagogických poradách školy. Výchovný poradce do činnosti na škole zahrnuje porady žákům a rodičům v době konzultačních hodin, depistáže problémů dětí, práci se schránkou důvěry a jednání výchovné komise v případě žáků s výchovnými nebo vzdělávacími problémy. Vedení školy klade důraz na kvalitní a mnohostranně zaměřené poradenské služby pro žáky, rodiče i pedagogické pracovníky a tato skutečnost se ve výchovně vzdělávací činnosti školy pozitivně odráží.

Čtyři vychovatelé, z nichž jeden má kompetenci vedoucího školní družiny, zajišťují činnost čtyř oddělení se žáky 1. stupně. Provoz je ranní a odpolední, zařízení je zpřístupněno od 6,00 do 7,55 a od skončení vyučování do 16,00 hodin. Organizace služeb a činnost pedagogických pracovníků je vzhledem k podmínkám dobře stanovena. Ředitelkou stanovená míra přímé výchovně vzdělávací práce je vzhledem k potřebám a podmínkám školní družiny efektivní. Dokumenty, stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, v platném znění, byly požadovaným způsobem zpracovány a schváleny. Povinná dokumentace je vzorně vedena v souladu s § 9 výše uvedené vyhlášky. Ochrana osobních údajů pracovníků i účastníků je zabezpečena. Provozní a pedagogické problémy školní družiny řeší ředitelka společně na pedagogických radách. S potřebnými informacemi jsou všichni pracovníci seznamováni osobně nebo je mají na nástěnkách. Rodiče dětí jsou s činností družiny seznamováni na schůzkách, při dnech otevřených dveří, prostřednictvím fotodokumentace. Organizace aktivit a provozu školní družiny je efektivní.

Úroveň organizování školy je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy vytváří pro zaměstnance školy optimální pracovní podmínky. Její způsob vedení a motivování lidí vychází z koncepce školy, s níž byli všichni její pracovníci seznámeni. Řídící činnost je založena na principu vzájemné spolupráce, podpory tvořivosti a iniciativy. V maximální možné míře je využívána odborná a pedagogická způsobilost vyučujících. Začínajícím učitelům je věnována přiměřená pomoc ze strany vedení školy,

ostatních pedagogických pracovníků, každému je přidělen uvádějící učitel. Mimořádná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků orientovanému zejména na realizaci zásad školy podporující zdraví a na výcvik v komunikačních dovednostech. To dokládá také pečlivý plán DVPP a také přehled o jeho plnění. Spolupráce s pedagogickým centrem v Blansku probíhá nejen na bázi vlastního vzdělávání učitelů, nýbrž také při spoluorganizování některých jeho vzdělávacích akcí na půdě školy.

Vedle motivace osobním jednáním, přístupem ředitelky k pracovníkům školy, pochvalou a úsměvem, je výraznou motivací podrobně vypracovaný vnitřní platový předpis s uvedením detailních a konkrétních pravidel pro přidělování nadtarifních složek platu, s nímž byli všichni pracovníci školy seznámeni, a který je jim přístupný ve sborovně. Pravidelné hodnocení pracovníků je prováděno v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Pravidelné sebehodnocení školy probíhá ve spolupráci s metodickými orgány školy i rodiči a promítá se do výroční zprávy školy.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře, který má škola velmi dobře propracovaný, vychází z celoročního plánu kontrolní činnosti. Člení se do jednotlivých oblastí, v nichž jsou rozděleny kompetence a zodpovědnost za kontrolní činnost na jednotlivé pracovníky. Tento plán vymezuje termíny pro konání kontroly a podrobně rozpracovává jednotlivé předměty kontroly. Pro systém kontroly provozu školy a jejího hospodaření připravují podklady jednotliví kompetentní pracovníci a závěrečnou kontrolu pak provádí ředitelka školy. Odstranění nedostatků, zjištěných při kontrolní činnosti, probíhá v závislosti na tom, zda jde o nedostatky zjištěné u jednoho zaměstnance, skupiny nebo celého kolektivu. Pokyny k odstranění nedostatků mají charakter ústní nebo písemné informace, mohou se promítnout do úkolů měsíčního nebo týdenního plánu, nebo jsou projednávány na společných poradách. Činnost školní družiny průběžně sleduje a kontroluje její vedoucí.

Hospitační činnost provádí ředitelka školy s oběma svými zástupci podle plánu hospitací diferencovaně u učitelů začínajících nebo zkušených, na prvním nebo na druhém stupni, dle pedagogické způsobilosti a dle potřeby. Při hospitacích využívá vedení školy ke kontrole plnění učebních osnov tematické plány. Dostatečnou činnost hospitací dokladují zápisy v třídních knihách a předložené hospitační záznamy. Ty jsou zpracovávány na vlastních velmi účelně připravených tiskopisech a jsou projednávány při pohospitačních rozborech vyučovacích hodin. Zevšeobecněné závěry z hospitací jsou pak předmětem dalšího projednávání na pedagogických poradách. Kontrola plnění učebních osnov nebyla ve všech případech důsledná.

Kontrolní mechanismy hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Závazné ukazatele pro rok 2000, dané rozpisem rozpočtu NIV a jeho úpravami, zpracovaným RŠ OkÚ Blansko, byly dodrženy. Ve sledovaném období škola hospodařila

s kladným hospodářským výsledkem. Čerpání státní dotace odpovídalo rozpisu rozpočtu na rok 2000. Škola přidělený státní příspěvek v roce 2000 nedočerpala. Po vypořádání se státním rozpočtem a na základě rozhodnutí zřizovatele č.j.: FIN/76/2001 ze dne 26.6.2001 byl zůstatek v rámci hospodářského výsledku rozdělen do fondu odměn a rezervního fondu. Na celkových neinvestičních nákladech se příspěvek ze SR podílel 74,25%.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy, na limit počtu pracovníků byla vykazována úspora (2,945 prac.). Správnost zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů dle nařízení vlády č.251/1992 Sb., o platových poměrech rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, byla ověřena namátkově u deseti zaměstnanců, resp. dvanácti profesí a nebylo zjištěno porušení.

Nenárokové složky platu – osobní příplatky a odměny – byly v roce 2000 vyplaceny zaměstnancům v poměru 76,30 : 23,70%.

Kritéria pro stanovení a vyplacení nenárokových složek platu jsou daná Vnitřní směrnici A2 - Vnitřní platový předpis, -vydaným dne 1.11.1998, (část V. Podmínky poskytování osobního příplatku a část VIII. Odměny) a dodatkem č.2 Vnitřního platového předpisu A2, kterým se s účinností od 3.9.2001 upravuje část V. Podmínky pro poskytování osobního příplatku, jsou zaměstnancům školy známy a přístupné. Zpravidla dvakrát ročně (září a únor) je plnění kritérií pro přiznání osobního příplatku vyhodnocováno s příslušnými vedoucími pracovníky v návaznosti na jednotlivé kategorie zaměstnanců.

Obdobně, zpravidla v červnu a prosinci a dále po splnění konkrétního úkolu, je postupováno při přiznávání odměn.

Příděl do FKSP je tvořen 2% z celkového objemu mzdových prostředků. Použití fondu v roce 2000 bylo realizováno ve smyslu Zásad pro používání FKSP, které jsou obsahem Vnitřní směrnice A8 vydané dne 1.3.2001, resp. dne 1.1.1999 pro kontrolované období roku 2000.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

V návaznosti na namátkově provedenou kontrolu souvisejících účetních dokladů lze konstatovat, že příspěvek ze SR na ostatní neinvestiční výdaje v roce 2000 byl použit efektivně a účelově v souladu s platnou legislativou na:

- učebnice a odborné příručky
- učební pomůcky a školní potřeby hrazené státem
- plavecký výcvik
- osobní ochranné pracovní prostředky
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- cestovné

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Podle rozpisu rozpočtu i vyjádření ředitelky neměla škola v roce 2000 přiděleny účelové prostředky.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Škola v roce 2000 neměla přiděleny investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 ze dne 14. 2. 2001 byla zpracována v souladu s ustanovením § 17e odst. 3 zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Při kontrolní činnosti nebylo zjištěno neoprávněné použití finančních prostředků ze státního rozpočtu ani porušení obecně závazných právních předpisů.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

V době konání komplexní inspekce na škole proběhla současně tematická inspekce zaměřená na kontrolu plnění opatření k odstranění nedostatků zjištěných při plošné kontrole ve školních jídelnách v roce 2000. Zjištění byla zaznamenána v samostatném protokolu o kontrole čj.: 121 148/01-11136 ze dne 11. 10. 2001.

Projekty školy

Každoročně je pedagogickými pracovníky školy zpracováno a schváleno několik projektů většinou v rámci okresního programu rozvoje základních a středních škol dříve v rámci projektu EXTRA, které jsou zaměřeny na oblast inovačních vzdělávacích programů škol. Mezi novější patří např. Školní kmotr – psycholog ve škole, Mám život rád, Využití daltonských prvků ve výuce a cvičení na gymnastických míčích, Cizí jazyky jinak, Kouření a já, Technická grafika na PC, Prvky dramatické výchovy v literatuře a slohu, Svátky v roce aj. Již poněkolikáté byl schválen projekt Školní baseballová liga, který již zaujímá v koncepčních záměrech školy významné místo. Stejně tak získal významné postavení projekt Zdravá škola, který patří do Programu podpory zdraví ve škole a je garantován Státním zdravotním ústavem v Praze, do něho se škola přihlásila před několika lety a jehož aktivity pozitivně ovlivňují veškeré činnosti ve škole a dokonce zasahují již i do koncepčních záměrů.

Úspěchy školy

Ředitelka školy a vyučující matematiky zajišťují pravidelně organizaci okresních kol matematických soutěží. Pro žáky 4. a 5. ročníku prvního stupně organizují vyučující matematiky školní matematickou soutěž Matýsek a Mates. Žáci druhého stupně se pravidelně zapojují do Matematické olympiády pro 7., 8. a 9. ročník, dále Pythagoriády pro 5. a 6. ročník, okresní matematické miniolympiády žáků 4. ročníku a do mezinárodní matematické soutěže Klokán. Žáci školy dosahují tradičně výborných výsledků v okresních kolech těchto soutěží. Žáci z 9. třídy s rozšiřující výukou matematiky a přírodovědných předmětů dosahují velmi dobré výsledky v regionálním kole matematické olympiády.

Úspěšná je také účast žáků na fyzikálních a chemických olympiádách, na soutěžích „O pohár Heyrovského“, KORCHEM, na jazykových konverzačních soutěžích a sportovních soutěžích. Dlouhodobě obsazují žáci školy přední místa v okrese, mnohdy i s postupem do regionálního kola, v Dopravní soutěži mladých cyklistů. Škola je rovněž organizátorem okresního kola této soutěže.

Ve škole pracuje pěvecký sbor, který vystupuje při školních akcích i na veřejnosti a zúčastňuje se pravidelně pěveckých přehlídek v regionu.

Na základě splnění všech kritérií, která jsou Státním zdravotním ústavem stanovena, absolvovala Základní škola Blansko, Salmova 17 úspěšně závěrečnou fázi, tj. prezentaci a obhajobu projektu rozvoje školy dle zásad Školy podporující zdraví a certifikátem ze dne 25. října 2001 byla přijata do sítě projektu „ZDRAVÁ ŠKOLA“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina, Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a Zahajovací výkaz ZŠ 2001/02
- učební plány realizovaných vzdělávacích programů
- povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst.1 písm. a, b, c, d, e, h, i, j, k zákona č.29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk.r. 2000/2001
- Školní řád, Organizační řád, Klasifikační řád, Soubor vnitřních směrnic školy
- Roční plán na školní rok 2001 - 2002
- doklady pracovníků školy o nejvyšším ukončeném vzdělání
- kniha úrazů
- třídní kniha třídy IX.C ze školního roku 2000/2001
- písemné práce žáků
- žákovské knížky
- roční plán práce školní družiny při ZŠ Blansko, Salmova 17 na šk. r. 2001/2002
- povinná dokumentace podle § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, v platném znění
- záznamy o integrovaných žácích
- tematické plány učitelů ve sledovaných předmětech na školní rok 2001/2002
- plán a dokumentace výchovného poradenství na školní rok 2001/2002
- projekt a koncepce rozvoje školy na období 2000 - 2005
- dotazník pro ředitelku před inspekci
- přehled vzdělávacích projektů školy od roku 1994 a vybrané schválené projekty
- Výkaz o ZŠ podle stavu k 30.9.2000 [Škol (MŠMT) V 3-01]
- Závazné ukazatele k 31.12.2000 ze dne 19.1.2000 a konečná úprava rozpočtu k 31.12.2000
- Rozbor hospodaření za rok 2000 a Čerpání mzdových prostředků za období leden až prosinec 2000 (právní subjekty) - zpracované OkÚ Blansko, referátem školství
- Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31.12.2000 [Výsledovka Úč ROPO 4-02] ze dne 26.1.2001
- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.-4.čtvrtletí 2000 [Škol (MŠMT) P 1-04] odeslaný 9.1.2001
- Osobní spisy zaměstnanců - os.č. 6006, 6980, 15040, 18500, 17431, 10093, 9623, 33604, 34763, 41140

- Hlavní kniha od data: 01.01.2000 do 31.12.2000 /z toho zejména str.76-78, 94-96, 130-132/
- Účetní doklady roku 2000 namátkově č.: učebnice a odborné příručky - 272, 319, 336, 342, 327, 343, 361, 396, 469, 99, 259, 359, VPD 211/2000 a VPD 256/2000 učební pomůcky a školní potřeby - 55, 222, 248, VPD 30/2000, plavecký výcvik - 172, 438 OOPP - 107, 218, 371, 421, 446, vzdělávání zaměstnanců - 309, 467, 528, 537, cestovné - pokladna měsíc květen /CP 34-47/, září /CP 100-101/, listopad /CP 110-118/, FKSP - 73, 76, 77, 165, 457, 538, 555, 560, 19, 60, 67, 75, 167, 280, 398, 106, 118, 66, 88, 125, 129, 478
- Vnitřní směrnice A13 - Vnitřní směrnice pro vedení účetnictví /vydána dne 1.1.1999/
- Vnitřní směrnice A10 - Stanovení cestovních náhrad /vydána dne 1.7.1998/
- Vnitřní směrnice A11 - Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) pro pracovníky ZŠ /vydána 1.1.2001/ a pro kontrol.období 1.9.1999
- Vnitřní směrnice - Zásady pro používání FKSP /vydána dne 1.1.2001 a pro kontrol. období dne 1.1.1999/
- Vnitřní směrnice A 2 - Vnitřní platový předpis ze dne 1.11.1998 s Dodatkem č.1 ze dne 1.11.2000 a č.2 ze dne 3.9.2001 a dále přílohami č.1,2,3
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 ze dne 14.2.2001

ZÁVĚR

Úroveň hodnocených sledovaných oblastí byla v hospitovaných hodinách poměrně vyrovnaná. Kvalita a efektivita vzdělávání se u jednotlivých vyučujících lišila. Přestože byla v několika případech zaznamenána její průměrná úroveň, celkově výrazně převážila velmi dobrá, v případě prvních ročníků a několika dalších vyučovacích hodin na druhém stupni až příkladná výuka. Celkově byla kvalita vzdělávání na obou stupních školy hodnocena jako velmi dobrá, což je také odrazem profesionální úrovně pedagogického sboru.

Principy výuky s prvky daltonského plánu korespondují s trendy současné pedagogiky, jako je důraz na osobnostní rozvoj každého žáka a na podporu samostatnosti žáků při plnění učebních úkolů.

Koncepční záměry a projekty školy zahrnují do svých aktivit i školní družinu, jsou v souladu s vývojem zájmů dětské populace a s celkovými podmínkami zařízení. Podmínky, kvalita řízení i organizace sledovaných výchovně vzdělávacích činností jsou ve školní družině na velmi dobré úrovni.

Velmi dobré plánování a kontrolní mechanismy na všech úsecích školy, vynikající vedení a motivování pracovníků a rovněž vynikající organizace celého chodu školy vytvářejí dobré předpoklady pro její další úspěšnou činnost.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 25. října 2001

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr.Pavel Klár	Pavel Klár v. r.
Členka týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská v. r.
Členka týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková v. r.
Členka týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová v. r.
Členka týmu	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Helena Šmerková	

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...2. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Anna Sládková Anna Sládková v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Jihomoravského kraje, RNDr. Miloš Šifalda	2001-11-20	687/01
Zřizovatel: Městský úřad Blansko	2001-11-20	688/01
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány